

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 30. — TELEFON Nr. 30. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesatów codziennie i wyciążają dla świątecznych od 8—10 wlocz. Rękopisów niezwraca.

AGENCIATY: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkwie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II Aleja № 38, Telefon № 497.

TEATR „URANJA“

Program od soboty 14 do poniedziałku 16 Marca — Część 1, 2, 3, 4, 5, 9.

ZIGOMAR

Na scenie pod artystycznym kierunkiem **HERZEGO SIERIERZYŃSKIEGO.**

Ostatnie 2 ruble

NAD PROGRAM: Ostatnie występy **M. Hanny**, i murzyna **Franka Maccoy** wykonają nowe tańce.

Anons: Od wtorku 17 marca występy 3-ich różnych pierwszorzędnych atrakcji. 1. Występ „Nubji” tajemnicza tablica dająca od powieży na każde zapytanie. 2. Występ znakomitego humorysty kupiecysty p. Odrobińskiego w swoim nowym oryginalnym repertuarze. 3. Występ „Les Eelberg” wszystkie modne tańce

Teatr PARYSKI II ALEJA 10. TELEF. 334.

Program od soboty 14 do poniedziałku 16 Marca 1914 (włącznie).

Tygodnik Gaumont'a (nat.) || Rozalji nie wie dzie się w miłości (b. k.)

ARJEL ZIGOMAR

Dramat w 5-ciu częściach.

NA SCENIE pod artyst. kier. Fr. Stróżewskiego. **Wieczór oper i operetek**

Pierwszy występ **A. BALEWICZA**, tenora sceny Poznańskiej

TEATR „ODEON“ KRZEMIŃSKIEGO

II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon 4—77.

Program od soboty 14 do poniedziałku 16 Marca r. b. (włącznie)

CZARNA BANDA

albo **Przygody córki miliardera** Znamioty dramat sensacyjny w 3 częściach.

FIGLARNA KOTKA (Wes. komedia z serji art „Gaumont” w wyk. Leonsa) **DZIENNIK PATEŁE** Nr 258 z. Sprawy bieżące. Kronika

Na scenie pod artystycznym kierunkiem **Wł. Glogera.**

Obrazek miazmatyczny z satyki „**Jak się śmieją i płaczą w Warszawie?**”

LEKARZ-DENTYSTA

Stefan Barylski

Przyjmuje od 10—1 i od 4—7

Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 811

Doktor BRONIA TOWSKI

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

Choroby żeńskie, włośń piciową, weneryczne i Komplikacje lekarskie. Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—8 popoł. Nie ma 1—4 popołudniu. Siaranie wrodzajne wstrykiwanie. AL WARSZAWA (HATA 506 i 914 i badanie krwi na syfilis).

Dr. Karol Tomaszewski

Choroby wewn. kobiece i dziecięce

ul. św. Barbary 11, Telefonu 450.

przyjmuje od 9—1 i od 3—7 w.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: od 6—1 i od 3—7 p.p. prócz niedzi. i świąt

Specjaln. zgł. sytuacje w kaucuzku i złocie

Z cyklu: „O mężczyźnie i kobiecie.”

VIII.

Zapytano raz mężatke:

Gdyś znawczyńnią mężczyzn jest.

Powiedz jaki ci najbar dziej

Męski się podoba gest?

No to ona:

Znam ruch jeden

Co wprowadza w zachwyt mnie.

Gdy mąż sięga do kieszeni

I... krawcowej płacić chce

A kiedy ci twój małżonek

Ten najchętniej czyni ruch?

Przy obiedzie po Szustowa

Kieliszczkami większych dwóch.

Zadanie Polki w rodzinie.

Szczęście rodziny pomyślność kraju zależy w wielkiej mierze od stopnia doskonałości kobiety od jej pojmowania przez nią obowiązków i odpowiedzialności ich. Uznaje to świat uznają światłe kobiety same; błędy tegoż dzieła panuje niemal na całym obszarze wielki ruch ku udoskonaleniu kobiety. W odczytach i wykładach omawiają prelegentki i prelegenci zadanie i obowiązki kobiety, imowia o dobroczynnym jej wpływie na rodzinę i przyszłość narodu. Po większych twórcach się nawet stowarzyszenia, urządzające kursy dla kształcenia kobiet w najrozmaitszych kierunkach. Szczególnie angielski i niemiecki kładą między innymi nacisk wielki na to, aby kobieta poznała gruntownie wszelkie szczegóły wzorowego prowadzenia gospodarstwa domowego. W szeregu wiadomości, które kobiecie nadto zdobyć mają, pierwsze miejsce zająć powinna nauka o wychowaniu dzieci pod względem ciała, duszy i uczuć patriotycznych.

Jeżeli tych wszystkich wiadomości potrzeba córce narodu szczęśliwego, to tem więcej kobiecie, która jest częścią narodu szczęśliwego w nader trudnych warunkach, ale który nie zwąpił o lepszej, szczęśliwszej przyszłości. Zależne to jednakże od pewnych warunków, zależne od nas samych, od odrodzenia się naszego przez zdobycie najrozmaitszych zalet. A do tego może się i powinna kobieta polka przy czynić. Pośannictwo to spełnić łatwoscia, byle tylko przez całe życie zdrowe zasady z wytrwaloscia przeprowadzała.

Zastanówmy się o ile żony wpływają mogą postępowaniem swoim na udoskonalenie mężów, na wyzbycie się u

nich różnych wad, jak np. natłogu pijaństwa, jeżeli niemi są obciążeni, na odwykanie od używania wycisków i brzydkich wyrażen, na odwiezienie ich od rozrzutności i od szukania szczęścia w lekkomyślnem towarzystwie poza domem. „Nie masz szczęścia nad szczęście, w rodzinie” — powiedział ktoś zdrowo myślący. Aby mąż czuł się w domu, w rodzinie szczęśliwy, potrzeba, by w mieszkaniu panował ład, porządek, czystość. Uważali to za konieczne, już nasi praojcowie, bo przekazali nam to swoje przekonanie w przysłowiu: „Ubogo, lecz chędogo!” I w skromniejszym mieszkaniu winna być netyklo podłoga we wszystkich kąciach czysto umioczona i i sprząty bez brudu, bielizna bez brudu, bielizna bez nagany, powietrze odświeżone. Każdy przedmiot niech ma stałe swe miejsce. Uniknie się przez to niepotrzebne szukania, straty czasu i zmniejszenia.

W obcowaniu z mężem zachować winna żona łagodność i przyzwoitość w wyrażeniach, a nadto okazywać do pewnego stopnia pobłażliwość i wyrozumialość. Waszą jest rzeczą, aby zachować spokój w razie gwałtownego wybuchu męża. Potrzebne uwagi, pierwsze należy wypowiedzieć później w stosownej chwili. Swarliwość wywołuje większe zacietrzewienie i gwałtowność w słowie i czynie. W porę wypowiedzianem dobrem słowem usmierza się nieraz namietność i podbijają serce męża. Dla mozołów i kłopotów męża winna żona okazywać zainteresowanie. „Dobra żona, to męża korona”. Ona ma mężowi i domownikom przyswiecać dobrem przykładem w pracy, pilnością w spełnianiu obowiązków. w pożytecznem wyszukiwaniu czasu. Długie rannę wyleganie oddziaływa szkodliwie na cały porządek domowy, a więc i na męża i otoczenie. Stusz-

nie mówili nasi ojcowie: „Godziny rannę przynoszą manne”, lub „Kto rannę wstaje, temu Pan Bóg daje”.

Unikać trzeba plotkarskich spotkań, zabierających wiele drogiego czasu i dających nieraz powód do krytycznych następstw. Rozrzutność w strojach, w zbyt licznych meblach, w szukaniu wygod i wogóle w prowadzeniu życia nad stan — nie gotuje prawdziwego szczęścia. Kto kupuje rzeczy niepotrzebne będzie musiał sprzedawać nieodwzornie do życia potrzebne przedmioty. — Wedle stawu należy groble kopać i pamiętać o „czarnej godzinie”, o późniejszych większych wydatkach na utrzymanie i wyżywienie dzieci; pamiętać tak należy o dorobku.

Przez oszczędność nie rozumie się jedynie powściągliwość w wydawaniu pieniędzy, lecz także ochranianie, czy to przedmiotów ubrania, czy też innych rzeczy. Dochodami tak należy rozporządzać, aby też pozostało coś na czynienie miłosierdzia wobec osób, które przez nieszczęście popadły w biedę. Kto może, powinien też wspierać nasze biedniejsze kościoły i instytucje dobroczynne i społeczne. Ofiarność z naszej strony na potrzeby publiczne, a zwłaszcza religijne i narodowe, jest konieczne.

Rachunek dochodów i rozchodów prowadźmy akuratnie. A na początku czy to roku, czy kwartału, miesiąca lub tygodnia zróbmy zestawienie możliwych wydatków. Nie kupujmy na kredyt, bo to przyczynia się do rozrzutności. Ale uczyniwszy zakupno na rachunek, nie każmy kupcowi na zapłatę długu czekać. Zaspakajenie potrzeb jedynie u rodaków uważajmy za święty obowiązek, za narodowe przykazanie.

Kobiety mają to do siebie, że często robią dobre postanowienia, ale ich nie dotrzymują. Brak im wytrwalos-

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarsko-Stukatowski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny

WYKONYWA: Rzeźby Pomniki, roboty budowlane i kościelne.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny p zystępne

Ekzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

1/2 wata Lampa OSRAM

Nowe elektryczne o wielkim natężeniu światła

Od 600 do 3000 świec, nadaje się do oświetlenia na zewnątrz i wewnątrz. — Zastępuje lampy żukowej Niemca, wymiary według Polskiej i tencje urządzenia! Adres firmy: Auergesellschaft Dept. Osram, Berlin

ci w dobrem. Otóż o tę wytrwałość w przeprowadzeniu powyższych postanowień starajmy się do wpływu korzystnie także na męża, dzieci i całe otoczenie.

W obcowaniu z wszystkimi domownikami zachowajmy przyzwoitą miarę.

W pełnieniu religijnych obowiązków bądźmy wzorem dla męża! Trzymajmy się zawsze zasad i przepisów moralności a nie będzie nam trudno zachować równowagę w życiu.

Nie szukajmy chwały w błyszczeniu zewnętrznym, lecz w zgromadzeniu wewnętrznej wartości, wewnętrznych cnót i zalet.

O nową koleję dla Królestwa.

W piątek wyjechała do Petersburga delegacja przemysłowców polskich celem wręczenia ministrowi komunikacji memoriału, traktującego „o konieczności powiększenia zdolności przewozowej oraz przepuszczalności kolei warsz.-wied. i o potrzebie wybudowania nowej linii kolejowej z Zagłębia Dąbrowskiego”.

Delegacja składa się z 2 przedstawicieli Tow. przemysłowców Królestwa Polskiego oraz 2 przedstawicieli Rady Zjazdów przemysłowców górniczych Królestwa Polskiego. W imieniu Tow. przemysłowców wyjeżdżali pp.: ks. Świątopelk-Mirski i Andrzej Wierzbicki; w imieniu górników Sagajło i Jan Wolf.

Rok 1794.

Wł. St. Reymont. Rok 1794. — Część I. Ostatni sejm Rzeczypospolitej. Powieść historyczna. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa.

Dzieło to znakomitego pisarza pozostanie w literaturze, jako utwór nie tylko powieściowy. Obraz społeczeństwa, które zapracowało sobie na upadek, przedstawiono tu tak plastycznie i z taką siłą moralną, że poza wszelką wartość czysto artystyczną przemawiać zapewne przez długie lata będzie do sumienia polskiego.

W założeniu twórczem autora było pokazać i otworzyć nagą prawdę i powagę tragiczną wypadków. Starannie poznane dzieje tego najboleśniejszego momentu polskiej historii; drugiego i trzeciego rozbioru, wyciągające w charakter barwy i w sens epoki, poprzedziło tworzenie dzieła. Dlatego też Ostatni Sejm Rzeczypospolitej, nie przedstawiając być utworem belletrystycznym, jest równocześnie i świetną popularyzacją naukowo-historyczną.

Rzadko kiedy podobnemu celowi poświęcono tyle pióra, mające na zawołanie tyle kolorów, tyle wyobraźni, tyle odczucia człowieka, zbiorowiska, tłumów i tumultów. To też figura Stanisława Augusta, biskupa Kossakowskiego Ankwicza, senatorów, i posłów sejmowych, Siewersa i innych złowrogich doradców — stają przed nami w całej wierności historycznej. Nie mniej wiernie oddany jest duch i życie epoki.

Nie bez bolesnego skurczu uczucia czyta się Ostatni sejm Rzeczypospolitej Na prokrustowym łożu rozciąga też Reymont winowajców epoki. Z całą siłą uczucia pokrzywdzonych prawników odbywa sąd nad nieczemnikami i trupami sumienia. Przez cały ciąg powieści odbywa się wielki sąd, w którym zasiadają sprawiedliwość i miłość przekożnania. Stają przed nami oskarżenie; upadek wiary, przedajność, zaślepienie, cynizm mężcz — rozwią-

łość kobiet, indyferentyzm narodowy, nikczemność czynów, faryzejstwo słów, niemoc myśli — pustynia ducha.

A jednak do tak ponurych kręgów narodowej historii schodząca powieść nie jest przecie laboratorium rozpaczy. Autor nawet w tym najczarniejszym okresie dziejów nie przestaje wierzyć w odrodzącą energię narodu. Ta wiara autora jest echem przeświadczeń naukowych i odczem zdrowego instynktu.

Trylogia Reymontowa, której częścią pierwszą jest Ostatni sejm, pokazuje nam dzieje roku 1794, niejako początek i narodzin późniejszej świetności dusz.

A. Grzymała-Siedlecki.

Kafe Mstowskie i Pruskie
INSTALACJA PIECOW I KUCHEN
L. NIEPRZECKI i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321.

TELEGRAMY.

Spisek wojskowy.

Belgrad 15 (Wat). W Belgradzie wykryty został spisok Ligi wojskowej dążącej do zdetronizowania króla Piotra i osadzenia na tronie następcy tronu Aleksandra. Wczoraj aresztowanych zostało 6 oficerów i dwóch posłów, należących do Ligi wojskowej. Puszczono ich wolność po przesłuchaniu na własność, lecz zostają oni pod dozorem policyjnym. W mieszkaniach wszystkich aresztowanych odbyły się rewizje, również w redakcji dziennika „Piemont”, głównego organu Ligi wojskowej, i u wszystkich redaktorów i współpracowników dziennika. Panuje przekonanie, że następcą tronu Aleksander popiera dążności Ligi wojskowej.

Nietakt.

Belgrad 15 (Wat). Półurzędowa „Politika” ogłasza ostry artykuł, skierowany przeciwko księciu albańskiemu, ponieważ tenże zawiadomił o wstąpieniu na tron telegraficznie sultana i króla greckiego, pominał jednak Serbię i Czarnogórę. Organ ministerjum serbskiego temi słowy kończy swój artykuł: „Jeśli książę Wied nie wdroy przyjaznych stosunków do wszystkich narodów bałkańskich, to nie zadługo będzie mógł w niemieckich varieté opowiadać o swojej przygodzie.” Dziennik „Odjek” donosi, że tak Serbia jak i Czarnogóra postanowiły nie utrzymywać urzędowego przedstawiciela w księstwie albańskiem.

Mobilizacja.

Ateny 15 (Wat). Autonomiczny rząd Epiru ogłasza dekret powołujący wszystkich obywateli w wieku od 19 do 30 lat pod broń. Poporowi zgłaszają się całemi gromadami.

Ateny 15 (Wat). W opuszczonym przez wojska greckie okręgu Korycja panuje — według najnowszych doniesień — zupełna anarchia. Mieszkańcy albańskiej wsi Gora plądrują osady. We Weltownie i innych miejscowościach torturowali oni ludność grecką.

Czyn szaleńca.

Królowiec 15 (Wat). Na pruskiej stacji pogranicznej Hlowo pewien wychodzący rosyjski, który spokojnie rozmawiał z urzędnikiem biurowym, wydobyl nagle noż kieszonkowy i w oka mgnieniu poranił dość znacznie 6 urzędników pruskich oraz kobietę. Nadbiegli sandarm rosyjski i obozwardni wychodzący, który czyn swój popędził widocznie w kierunku obłędu, ciosem pałasza. Uboźwiadłonego o-

kuto w kajdany i odwieziono do więzienia w Działowie. Rzecz pozostanie niewyjaśniona, gdyż sprawca powiesił się w nocy w swej celi.

Katastrofa kolejowa.

London 15 (Wat). Na stacji Exeter w Nowej Południowej Walii zderzył się dzisiaj podczas gęstej mgły pociąg osobowy z lokomotywą. 13 osób zostało zabitych, 2 ciężko a 12 mniej ciężko rannych. Pewien mąż, który z dziećmi wioził w pociągu zwłokami, zabity został z dwiema córkami, a syn jego strasznie został pokaleczony.

Nowy zamach.

London 15 (Wat). Dzisiaj o świcie nadjechało samochodem 6 sufrażystek przed pałac ministra spraw wewnętrznych, Mac Konna, i wybiło młotkami oraz łaskami 18 szyb. Wśród nich znajdowała się 60 letnia kobieta. Wiedmy zostały aresztowane. Jeszcze przed południem sąd policyjny dzielnicy Westminster skazał każdą na dwa miesiące więzienia.

Najsukutecznej tępki pluskwy, karaluchy, prusaki oraz wszelkie pasożyty u zwierząt plyn
„TITU”
Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Czeg.” ch.

— Ważne zebranie.

W dniu dzisiejszym 16 b. m. o g. 8-jej wieczorem w sali Domu Ludowego odbędzie się zebranie organizacyjne nowo zaregistrowanego T-wa „Szkoła Średnia” w Zawierciu. Porządek dziennego zebrania następujący: 1) odczytanie ustawy, 2) zapisy nowych członków, 3) przyjęcie pod zarząd istniejącej obecnie szkoły 4 kl. (pod dyr. Józefa Mcjera) lub otwarcie nowej „Mechaniczno-technicznej”, 4) wybory 12 członków Zarządu i 2 członków Komisji Rewizyjnej.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dzisiaj — Abraham Pust. i Eufrozyna.
Jutro — Józefa z Arymatej i Gertrudy,
Wschód słońca 6 m. 18 | Zachód słońca 6 m. 2
Długość dnia 11 g. 44 | Przybyło dnia 4 g 10

Wiadomości historyczne

1073. Zgon Obroncy Częstochowy Augustyna Kordeckiego w Augustynie.
1713. Powrót Cesarza Piotra W. z Berlina do Petersburga.
1813. Prusy wypowiadają wojnę Francji.

— Rekolekcje.

Rekolekcje w kościele św. Zygmunta odbywać się będą:

- 1) Dla rzeźmieśników i przenysłowców — w kaplicy św. Rodziny, dziś w poniedziałek i wtorek o g. 7 i pół wiecz. Spowiedź w środę o g. 4 po poł. Rekolekcje prowadzić będą ks. B. Szymanowski i ks. Wojtkiewicz.
- 2) Dla niewiast pracujących w krawiectwie i handlu, oraz członkini „Dziewicy, Częstochowskiej”, (w bibliotece) par. św. Zygmunta dziś, w niedzielę o g. 6 po poł., w poniedziałek i wtorek o g. 7 w. Rekolekcje prowadzić będzie ks. pref. Wojtkiewicz. Spowiedź w środę o g. 4 po poł. — Uprasza się uprzejmie pracodawców i pracodawczyń, o zwalnianie swych pracujących na tę godzinę.
- 3) Dla pracujących w nocy odbędzie się w poniedziałek, wtorek i środę o g. 9 po poł. Spowiedź w piątek rano. Kościół św. Zygmunta.
- 4) Rekolekcje dla wszystkich do-

stępne we wtorek i środę o g. 7 po poł. do siódmej wieczorem, a w czwartek o g. 4 po poł. w kościele św. Zygmunta. Prowadzi ks. A. Urbański.

— Nabożeństwo stolarzy do św. Józefa.

We czwartek 19 b. m. o g. 10 rano w nowym kościele św. Rodziny odbędzie się nabożeństwo, zakupione przez majstrów i czeladników stolarskich ku czci św. Józefa, jako patrona cechu.

— Nabożeństwo do św. Józefa w kościółku im. Marij.

Nabożeństwo do św. Józefa odprawiane jest codziennie przez marzec o 8 rano z nauką, litanją i pieśnią do św. Józefa.

— Zebranie „Jedności” na Blesznie.

W niedzielę 22 b. m. o godz. 3 po poł. w jadalni przy fabryce „Częstochowianka” odbędzie się ogólne zebranie członków kooperatywy spożywczej „Jedność” na Blesznie.

— Licytacja.

We wtorek 17 b. m. o godz. 11 rano w Magistracie częstochowskim odbędzie się licytacja na oddanie robót przy zmianie podłogi na moście wiodącym do szpitala żydowskiego. Licytacja rozpocznie się od 430 rb. 84 k. in minus.

— Zebranie „Obroncy”.

W niedzielę 29 b. m. o godz. 2 po poł. w sali Straży ogniowej ochotniczej odbędzie się ogólne zebranie członków Stowarz. spółdzielczego kupców chrześcijań p. f. „Obronca”.

— Odczyt o szkodliwości alkoholu.

W niedzielę 22 b. m. punktualnie o godz. 5 po południu w sali fabryki Peltzerów M. A. Nowakowski, przewodniczący częstoch. oddziału T-wa abstynentów „Przyszłość” wygłosi odczyt p. t. „szkodliwość alkoholu i skutki pijactwa”.

Mielijmy sposobność oglądać przezrocza, które za pomocą latarni magicznej będą rzucane na ekran i z góry możemy zapewnić powodzenie. Kto te obrazy zobaczy z największą pewnością porzuci używanie trunków, jako trucizny.

Z zebrania Towarz. Opieki nad Bezdonnemi Dziećmi.

Wezoraj około godz. 3 i pół po południu ks. kan. M. Fulman zgłosił zebranie członków Tow. Opieki nad Bezdonnemi Dziećmi, proponując na przewodniczącego p. Ign. Tomczyka, który ze swej strony zaprosił na asesorów p. Ligzówną i p. Pieńkowskiego, a na sekretarza — p. Pruzińskiego.

Obrazy rozpoczęto od odczytania przez p. Mocarskiego sprawozdania za r. 1913 i bilansu, których nie powtarzamy, gdyż były drukowane w specjalnym artykule w naszym „Gońcu Częstochowskim”.

Następnie kan. M. Fulman komentował poszczególne pozycje bilansu i zdawał sprawozdanie z czynności zarządu w r. 1913.

Niektóre dane co do „Sali Zajętych” przedstawiają się jak następuje: stałyj wychowawców instytucja posiada 28 chłopców i 8 dziewczynkę przychodzących zaś 30 chłopców, którzy otrzymują naukę i obiady; do szkoły ogółem uczęszcza 46 chłopców, bo dziewczynki uczą się w domu czytania, pisania i gospodarstwa. Składki członkowskie w r. 1913 wyniosły rb. 1079.90. Wartość ofiar jednorazowych tak w gotowiznie, jak w

naturze wynosi za rok ub. rb. 3,552 k. 87.

Z czynności zarządu w okresie sprawozdawczym wymienić należy na pierwszym miejscu utworzenie oddziału dziewcząt bezdomnych, w myśl projektu, zrzuconego na szpaltach „Gońca Częstochowskiego” przez niezamierzony inicjatora i organizatora p. Marijana Jurakowskiego. Można było zapoczątkowania tak ważnej instytucji zawdzięczać należy agitaacji na łamach „Gońca Częstochowskiego”, która w stosunkowo krótkim czasie przyniosła **rb. 1,450 ofiar.**

Innym ważnym faktem z działalności zarządu było utworzenie po porozumieniu się z Tow. Opieki Szkolnej i pod zarządem tegoż Towarzystwa 3-ich oddziałów szkoły początkowej w gmachu „Sali Zajęć”!

Dzięki oszczędnej gospodarce zarząd zdołał spłacić rb. 2,655 długu w Banku Handlowym, nadto zwiększono majątek Tow. o rb. 1,129.

Z porządku dziennego wyłoniła się dyskusja na temat wzniesienia nowego budynku na warsztaty rzemieślnicze, mieszczące się obecnie w gmachu przyniesiu ludowego w parku wystawowym i korzystające z subsydjum Częstoch. Tow. Pożyczk. Oszczędnościowego w kwocie 2,000 rb. rocznie. Idzie o to, aby przemieścić je do własnego gmachu z zachowaniem tej samej koncepcji i tegoż subsydjum. Zebranie po naradach i dyskusji upoważniło przysłał zarząd do podniesienia pożyczki na ten cel do wysokości rb. 6,000 jako minimum, koniecznego do rozpoczęcia budowy. Szczegóły i wykonanie projektu uchwalono pozostawić do uznania zarządu.

Tu zarządzone wybory na miejsce ustępujących z zarządu pp. Mocarskiego, Nieprzeckiego i Gawędzkiego i z komisji rewizyjnej pp. Al. Wierworskiego, Cygańskiego z Kamienia i Salwackiego. Komisję rewizyjną wybrano ponownie tej samej. Do Zarządu weszli pp. Nieprzecki i Gawędzki (oba ponownie) i Pięnkowski na miejsce p. Mocarskiego, który kategorycznie zerwał się z mandatem.

Na zakończenie na wniosek zarządu zebranie uczciło zasługi założyciela „Sali Zajęć” ks. Stanisława Kowalskiego, mianując go członkiem honorowym i zawierając jego portret w jednej z sal.

Przewodniczący p. Ign. Tomczyk, zamykając o godz. 5 zebranie podziękował zarządowi za tak sumienną gospodarkę, która doprowadziła z niezłego do tak poważnych rezultatów i stworzyła wielkie w swej doniosłości dzieło.

Obecnych było około 80 osób. frg.

— Z odczytu o elektryczności.

Z nieznana na częstochowskie stosunki punktualnością rozpoczął w sobotę inżynier tow. akc. „Siemens” p. F. Hertzman swój odczyt o „najnowszych ulepszeniach w dziedzinie elektrycznego oświetlenia”. Wiele więc osób spotkał zawód, gdyż z chwilą rozpoczęcia się odczytu salę zamknęto dla spóźnionych przybyszów.

Zgromadzona publiczność słuchała z ogromną uwagą wywodów prelegenta, podziwiając rzucane w tak znacznej ilości na ekran ciekawe obrazy i przyglądała się z dużym zainteresowaniem najnowszym typom i rodzajom przedstawionych w naturze elektrycznych lamp.

Opuszczając zaś odczyt napewno przekonana przez prelegenta, że gaz oświetleniowy i essencja oetowa są to jedynie trucizny, których sprzedaż dowolna jest bez recepty lekarskiej.

— Z odczytów w Tow. Krajoznawczym.

W sobotę i niedzielę w sali Towarz. Dobroczynności przy ulicy Staszycy odbyły się dwa zapowiedziane odczyty p. Stolyhowej z Warszawy „O człowieku przedhistorycznym”. Odczyty były wypowiedziane ze swadą, ilustrowany wspaniałymi obrazami na ekranie.

Prelegentka suchy naukowy temat potrafiła ożywić, uprzystępniając nawet dla młodzieży.

Trzęś odczytów nie nadaje się do kronikarskiego streszczenia, ci, co ich wysłuchali, zyskali napewno na szerszym światopoglądzie, — za co nagrodzili prelegentkę hucznymi oklaskami.

Warto zaznaczyć, że sala Dobroczynności była prawie wypełniona, co, jak na stosunki tutejsze, dużo znaczy, tembardziej, że jednocześnie w „Lutni” był drugi odczyt o elektryczności, — notabene, — na darmo. J. Wr.

Z zebrania Kasy pożycz. — oszczęd. przy Stow. Rzem.-Przem.

Wczoraj w Stow. Rzem.-Przemysł. (l. Aleja 9) odbyło się ogólne zebranie członków Kasy pożycz.-oszczędności. przy temże Stow. Zagałi posiedzenie prezes Stow. p. Jan Janowski, poczem na przewodniczącego zaproszono p. Jelwickiego, asesorami byli pp. Zochowski i Gospodarek, pióro trzymał p. Braksator.

Po wysłuchaniu i zatwierdzeniu sprawozdania za ub. 1913 r. przystąpiono do rozpatrzenia poszczególnych pozycji budżetu na r. b. sięgającego 2,520 rb., wreszcie omówiono sprawę podziału zysków, w sumie 603 rb. 63 kop.

Wyżej wymienioną sumę podzielono w następujący sposób: W miś 80 art. Ustawy 10 proc. (60 rb. 36 kop.) przeznaczono na kapitał zapasowy, na dywidendę dla członków (6 proc.) 391 rb. 37 k., na kapitał rezerwowy 90 rb. 54 k., na podatek 40 rb. i pozostałość w sumie 20 rb. 36 k. ogólne zebranie postanowiło złożyć jako pierwszą cegiełkę na rzecz budowy własnego domu dla Tow.

Następnie odbyły się wybory. fel. gem.

— **Przewóz pielgrzymów.**
Przychylną się do starań władzy duchownej, ministerstwo komunikacji zezwoliło na bezpłatny przewóz 1000 pielgrzymów z eparchii warszawskiej i chełmskiej, wagonami 3 i 4 klasy, ze stacji położonych w granicach tych eparchii, do Kijowa i Poczajowska.

— Bez sądu.

Do tej pory, nakładane przez rządowe leśnictwa za niewypełnienie warunków wyrębu sprzedanych parceli leśnych przedsiębiorcom prywatnym ścigano na drodze sądowej. Obecnie tutejsze zarządy dóbr państwa i rolnictwa poleciły kary takie ścigać bez sądu drogą administracyjną.

— Plany do zatwierdzenia.

Na ręce Magistratu częstoch. nadesłano do zatwierdzenia plany następujące: 1) St. Mochnika plany parterowej oficyny, która stanie przy drodze do Kiedrzyńska i 2) Seweryna Borowskiego, Warszawska 37, — piętrowej oficyny i bramy wjazdowej.

Z wyborów reprezentantów w Częstoch. Tow. Wz. Kredytu.

O g. 5 i pół po poł. w zastępstwie nieobecnego prezesa Rady p. Ignacy Tomczyk, członek Rady zagałi zebranie wyborcze, reprezentantów 3-iej grupy członków Częstochowskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu. Na 343 członków tej grupy przybyło na zebranie 32 osoby, które miały wybrać z projektowanej listy 40 kandydatów: 25-ciu reprezentantów i 5 zastępców na nowe trzecielecie 1914—1916. Po zebraniu kart wyborczych asesorowie pp. Ozgowski, Chmurski, Maciejewski, Jakub Kon, Najman Gustaw i Stiller obliczyli głosy, mocą których zostali wybrani następujący pp.:

Reprezentanci: Starke Józef 80 głosów, Pawlak W., Pietrzykowski K. i Markusfeld H. po 29; Kokowski M. i Dobrucki Feliks po 28; Langner Jan, Rompalaki, Malincki i Honig M. po 27; Gajner Feliks, Kohn Edward i Stiller Zygm. po 26; Męśnicki Ludwik

ojciec, Kon Jakub, Bursztyn M. i Sachs Wład. po 25; Poplawski Br. i Gerychter M. po 24; Biernacki St. Leop., Ozgowski Jan, Sobieraj Ludw. i Najman Gustaw po 23; Malecki Maciej i Hertz Stan. po 22.

Kandydaci: Grabiński Ign. i Święcki Br. po 21; Pawelski Stan. i Nowiński Józefat po 19; Malko Stefan 17.

Ogłaszając tę listę przewodniczący około godz. 8 wieczorem zebranie zamknął.

Dziś o g. 7 wiecz. w tymże tokału własnym Częst. Tow. Wzaj. Kredytu przy Alei II nr. 18 odbędzie się wybory reprezentantów I grupy.

— Z poświęcenia nowej placówki.

Wczoraj zgodnie z zapowiedzią o godz. 1 po poł. odbyło się poświęcenie pierwszej w Częstochowie mechanicznej fabryki torebek papierowych przy ul. Krakowskiej nr. 43, p. f. K. Bańkowski, K. Zabieglński i S-ka. Poświęcenie, którego dokonał ks. W. Kriebewski, poprzedzone zostało o godz. 9 i pół rano, solennym nabożeństwem w kościółku im. Maryi, zamówionem przez właścicieli nowej i pierwszej tego rodzaju placówki chrześcijańskiej — na intencję jej pomyślnego rozwoju. A rozwój ten, jak sądzimy, jest zgóry zapewniony, boć nie znalazł się chyba ani jedna większa firma chrześcijańska, tak w mieście, jak i okolicy, któryby nie zerwała z dawnymi tradycjami i nie przyniosła się do nowo utworzonej fabryki chrześcijańskiej.

Torebki wyrabiane są z złotego i szarego papieru, pochodzącego z firm krajowych. Tu nadmienić musimy, że dotychczasowe twierdzenie pewnych sier kupieckich, iż najodpowiedniejszym materiałem na torebki jest papier fiński nie wytrzymuje krytyki. Papier krajowy nie ustępuje w niczem fińskiemu, w dodatku jest tańszy. Korzystanie z materiału krajowego ma jeszcze i tę wyższość, że wchodząc w stosunki handlowe z Finlandją napychamy kieszenie żydom, którzy w całym państwie reprezentują tamtejsze papierne.

Poza torebkami firma K. Bańkowski, K. Zabieglński i S-ka zamierza wyrabiać koperty i pudełka tekturowe. Nadto sprawozdana będzie pedałówka do drukowania reklam.

Początkowo wyrabiany jest towar grubszy.

Dyrektorem fabryki jest p. Stefan Szuda.

— Napad handycki.

O g. 8 wieczorem do mieszkania M. Rzezaka (Nadrzęczna 60) wtargnęło 2 bandytów uzbrojonych w rewolwery, którzy, zabrawszy leżące na stole 80 rb. usłowiłi dostać się do drugiego pokoju gdzie było 1,500 rb., lecz Rzezakowa zdążyła się w tym pokoju ukryć i drzwi zamknąć na klucz.

Handyci zostali spłoszeni przez sąsiada napadniętych, Krauzego, przeto, wyrzeliwszy raz w sufit zbiegli. Za napastnikami zarządzone poscigi, lecz na razie bez skutku.

— Ujęcie złodzieja.

Wczoraj o godz. 3 po południu w dzielnicy staromiejskiej rozszala się pogłoska o napadzie bandyckim, dokonanym jakoby na jakiegoś rzeźnika, zamieszkałego przy ul. Koziej. Okazało się jednak, że plotka uliczna połączyła w jedno podaną na innem miejscu wiadomość o istotnym napadzie na M. Rzezaka przy ul. Nadrzęcznej z ujęciem recydywisty złodzieja Jegorowa w domu nr. 28 przy ul. Senatorskiej. Jegorow, przy którym znaleziono 5 wytrychów i klucz przy zatrzymaniu go stawil energiczny opór, co też i wywołało w okolicy Starego Rynku popłoch znajdujący ujęcie w wielu przesadnych wieściach.

— „Oj młody, młody!” na Bezdomne dzieło.

Znakomita komedja A. Fredry: pt. „Oj młody, młody!” odegrała w dniu 26 bm. w teatrze „Paryskim” amato-

rzy z grona nowo utworzonej Sekcji dramatycznej przy Stowarzyszeniu Kupców Polskich Aleja III-54.

Pierwszą sztukę zespół odegra na korzyść T-wa Opieki nad Bezdomnymi dziećmi (Sala Zajęć).

Próby pod kierunkiem p. Fr. Strózewskiego już się odbywały. O szczegółach wkrótce zamiejmy notatkę.

— „Szczęście pod nosem”.

Nadesłano nam pod opaską prawdopodobnie dla reklamy broszurkę p. t. „Szczęście pod nosem” — rzecz wydana dla rozveselenia ludzi, którzy od urodzenia jeszcze się nie śmiali”. Jest to obejmująca 30 stron druku stek nonsensów prozą i niby — wierszem. Wiersz bez rytmu, rytmu i kadencji, nie mówiąc o zdrowym sensie. Proza, woła o namęste do Boga, gdyż nie odpowiada najmlementarnszym wymaganiom składni i stylistyki. Nadto autor, ukryty pod pseudonimem Brzeckiego, sili się na odkrywanie Ameryki, przytaczaniem aforyzmów oryginalnych... swą bramałością. Słowem: plodzenie, drukowanie i rozpowszechnianie takich utworów winno być, jeśli nie kryminalnie, to conajmniej policyjnie karane.

Wydawcę p. Jana Rebszlegera prosimy o nieprzysyłanie nam następujących zeszytów.

— Zebranie Towarzystwa Rolniczego.

We wtorek 7 kwietnia o g. 2 pp. w lokalu Stow. Rzem.-Przem. (l. Aleja 9) odbędzie się ogólne zebranie członków Częstoch. Tow. Rolniczego.

— Jednodniowe Kursy rolnicze w Częstochowie.

W poniedziałek 23 b. m. w lokalu Stow. Rzem. Przem. (l. Aleja 9) odbędzie się jednodniowe Kursy rolnicze, urządzone staraniem Częst. Tow. Rolniczego.

— Nowa kolej.

W „Kurjerze Warszawskim” a za nim w innych pismach ukazała się wiadomość następująca:

Nowa kolej Sosnowiec — Plock. — Akcjonariusze kolei Herby — Kielce, zamierzają poczynić starania o przeprowadzenie nowej linii kolejowej od Sosnowca do Plocka. Projektowana nowa kolej p... łaby następujące miejscowości: Sosnowiec (od przystanku Piekło), Siewierz, Koziegłowa, Częstochowa, Szczerców, Brzeznica, Łask, Łęczyca, Kutno, Gostynin, Plock.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że nie podobnego miejsca nie ma i wiadomość ta puszczona jest w obieg przez kogoś prawdopodobnie w celu spekulacji gruntami.

— Spirytus „przemycany”.

Podwyższenie podatku od spirytusu w Austrii odulo się na ilości przemycanego przez granicę do Królestwa spirytusu. Wobec wielkiego ryzyka i małego zarobku, fachowi przemycnicy zarzucili proceder wódczany, przekładając jedwabie i koronki. Straż pograniczna za styczeń odnotowała zmniejszenie przemycanego spirytusu o 43 proc.

— Telefon międzynarodowy.

Od kilku dni na stacji Sosnowiec kolei w-w. funkcjonuje telefon umieszczony w sali bufetu klasy I i II. Telefon ma połączenie z zagranicą jak np. Katowice, Szopienice, Mysiołowo, Szczakowa, Granica itd. oprócz tego z wszystkimi miejscowościami Zagłębia. Za korzystanie opłaca się na korzyść kolei w-w. po 15 kop. za rozmowę.

Z sądu okręgowego.

Sąd okręgowy piotrkowski na swej kadencji w Częstochowie rozpatrywał, w dalszym ciągu następujące sprawy:

1) Moskza Garbińskiego, osk. z 6 p. 1659 art. kod. karnego oraz Abrama Fajnarucha osk. z 3 p. 1659 art. kod. karnego. Oskarżeni mieli skrażyć biuterję u Weinsteina oraz u innych. Sąd dla braku dowodów oskarżonych uniewinnił.

2) Łaska i Berka bracia Lewkowiczów właścicieli fabryki ram, oskarżeni o naruszenie ustawy akcyznej. Lewkowicze usywali do wyrobu polityry spirytusu denaturowanego. Sąd

skarzał braci Lewkowiczów na zapłacenie 240 rb. grzywnien nadto jeszcze na zapłacenie 300 rb. przyczem ta ostatnia suma zmniejszona na mocy Manifestu o jedną czwartą.

3) Magdalena Goliśówna z Kamienicy Polskiej osk. z 1518 art. kodeksu karnego. G. porzuciła swe dziecko nieślubne przy rzece pod krzakami o 7 kroków od ścieżki, w pobliżu mostu, który jednak z powodu powodzi był od tygodnia zerwany, tak, że dziecku groziła śmierć z głodu. Dziecko jednak zostało szczęśliwie uratowane i znajduje się przy życiu. Sąd zastosował 144 art. kod. karnego skarzał G. na 1 miesiąc aresztu, za zasądzie zaś Manifestu uwolnił ją od kary.

Stanisław Rumszewicz.

Licytacje.

W piątek 20 marca o godz. 11-ej rano w Magistracie częstoch. odbędzie się licytacja (in plus) na dzierżawę na r. b. 12 miejsc i jednej altanki do sprzedaży owoców oraz wody sodowej, dziesięć miejsc — w Alejach, jedno na placu Jasnogórskim, jedno na Nowym Rynku i altanka w lewym parcie.

Nadmienić należy, iż życzący sobie wzmnieć na wydzierżawionych miejscach kioski winni zastosować się do wymagań Magistratu, który wkaże im odpowiednie plany budek oraz kolor farby, którą mają być pomalowane.

W sobotę 21 marca o tej samej godzinie w tymże Magistracie odbędzie się licytacja (in plus) na dzierżawę 55 budek przy ul. św. Barbary, po prawej stronie, od klasztoru Jasnogórskiego do placu Jasnogórskiego. Najwyższa suma licytacyjna 55 rb. 70 kop. i najniższa 13 rb. 80 k.

Tegoż dnia odbędzie się licytacja (in plus) na dzierżawę 14 miejsc na budki, przy ul. św. Barbary, po lewej stronie od ul. Jasnogórskiej w wyżej do placu Jasnogórskiego. Najwyższa suma licytacyjna 90 rb., najniższa 12 rubli.

W poniedziałek 23 i we wtorek 24 marca odbędzie się licytacja na dzierżawę 96 miejsc (od nr. 102—146) na Częstochówce na budki oraz 46 miejsc (od nr. 271—318) również na Częstochówce. Najwyższa suma licytacyjna 500 rb., najniższa 55 rb.

W czwartek 26 marca odbędzie się licytacja (in plus) na dzierżawę na r. b. 7 budek do handlu dewocjonaliami na placu Jasnogórskim, od domu sukcesorów Sakowskich do figury św. Jana. Najwyższa suma licytacyjna 404 rb. 30 k., najniższa 218 rb. 75 k.

W piątek 27 marca odbędzie się licytacja na dzierżawę na r. b. 40 budek do sprzedaży kawy i herbaty na Częstochówce. Najwyższa suma licytacyjna 253 rb. 20 kop., najniższa 52 rb. 50 kop.

Nowe książki.

Roman Dmowski — „Upadek myśli konserwatywnej w Polsce”. Warszawa.

Zasługą pracy R. Dmowskiego jest właśnie wykazanie że stronnictwo polityki Realnej, które winno stawiać sobie za cel obronę tradycji religijnej, hierarchii społecznej — konserwatywnym bynajmniej nie jest.

Pan Grendyszyński, jeden z wybitnych członków tego Stronnictwa, na zgromadzeniach i naradach, poświęconych sprawie samorządu, wykrzykiwał z patosem, że równouprawnienie wszystkich obywateli jest jego „religią”.

Ze ta „religia” prowadzi do ostatniej zguby społeczeństwa polskiego, o tem p. Grendyszyński i jego stronnictwo wiedzieć oczywiście nie chcą.

Sprzedż resztek wełnianych i bawełnianych

M. MICHALSKIEJ

Częstochowa ul. Cerkiewna 5, 1-sze piętro Nowości na sezon wiosenny w dużym wyborze.

Gotowy uszyty garnitur i zegarek kieszonkowy za 6 rb. 25 kopiejek.

Wysyłamy pocztą za zaliczeniem gotowy garnitur marynarkowy z dobrego materiału uszyty podług ostatniej mody we wszystkich

kolorach i na dobrej podszewce oraz zegarek kieszonkowy z czarnego metalu dobrze wyregulowany, naprężany raz na 36 godzin z chronometrem od kurzu szkielem, tylko za 6 rb. 25 k. również wysyła się w lepszym gatunku za 7 r. 25 k. Należy podać miarę, długość marynarki, długość spodni i obiętość w pasie. Za przesyłkę 95 k. Przy zamówieniu 3-ech i więcej garniturów z zegarkami przecięta nasza. Zpełna gwarancja. O ile się nie spodoba przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. Adr. Łódź, Łódzki Export — Ł. 108.

Posadę Skradziono

kasjerki lub sklepowej paszport wydany przez poszukiwie wiadomości Kol. gm. Kowal pow. Wieleba Krakowska 24. 627 wski na imię Anny Gerhardt i księżeczka emerytalna D. Z. W. W.

Potrzebny

chłopiec do biura „Si i Swiato” Cerkiewna 3.

Ważne dla wszystkich

Od 19 b. m. po ogłoszeniu plac 2 morgony sarsz i otwarcie sklepu Komisja przeładem przy plac sowej sprzedaż wszelkich przedmiotów i wyrobów drobnych: egodniel

Sprzedam

tanio sklep sokołowy. Przy: mowanie w konis Z powodu zmiany. War

prezmiotów od 18 Mar

Sprzedam

sklep kolonijno-spożywczy tanio bardzo tanio wraz z kowasko-siuar

skt egzylujący od 12.6 621— który przynosi tygodnio wo 30 rubli. Rynek Wie

Sprzedam

sklep spożywczo-dystrybucyjny Teatrlna 27

lunski № 44. 646—

Sprzedam

paszport wydany przez gminę Stobiesko na księżeczkę kasy Pożycz. Ozosąd. № 4029.

0284—3—

Zginął

paszport wydany przez gminę Stobiesko na księżeczkę kasy Pożycz. Ozosąd. № 4029.

0284—3—

Potrzebna sklepowa zdolna energiczna do składu maszyn do szyćcia z krojem i haftem maszynowym, pensja rb. 12 i procent od targu. Oferty „Energiczna”.

Potrzebni zdolni informatorzy, inkaasenci na miasto i prowincję, kaucja lub poręczenie. Oferty pisemne, do składu maszyn do szyćcia Kompanja Kasprzycki, III Aleja nr. 73.

DLA ZNAWCÓW
wyróżniające się wytwornym smakiem koniaki francuskie
A. C. Meukowa & Co.
Poleca Skład wódek i win
K. Krakowieckiego
II-ga Aleja Nr. 24, telefon Nr. 253.

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie **STANISŁAWY LIĘŻYŃSKIEGO** w Częstochowie Teatrlna 26
Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froebianki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemki biuro na ządanie sprowadza.
Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

Magazyn sukien damskich **„BIANCO”**
(III-cia Aleja N-r. 53.)
Poleca najświeższe fasony kostjumów wiosennych.

BOLGOTWA WIGRIENI
NATYCHMIAST USUWA
MIGRENO NEUROSI
SZKARŁAWY PĘDZINNY SRODEK
STROJLIWY PĘDZINNY SRODEK
ORZYMANI, MIGRENO NEUROSI
LACZNIWIARSKI, KOGUT
LECZENIA OPATENTACI
PROSIEK 10

KRAWIEC
OHRZEŚCIJAŃSKA PRACOWNIA
Najlepiej najtaniej wykonywa
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego MARKSA
ul. Ogrodowa № 26.
vis a vis Nowego kościoła św. Rodziny

Skład Wyróbów **Z. Marczyński**
Tabacznich
w Częstochowie, 2-ga Aleja № 33, Telefon № 682.
Poleca: Papirusy, przysmażki i tytoń w różnych fabrykach polskiej i zagraniczej, Zamówienia przyjmują w piśmie i telefonicznie. Najniższa wycena 100 funtów oraz z pocztą

Lecznia zębów i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9—1 do 3—7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne.
Ceny niskie.

Krawiec męski
przyjmuje wszelkie roboty, muni-durki i przerabianie
B. Kmiecik, Aleksandrowska 14 Wąty

Jaja wylęgowe do sprzedania po kurach rasowych, różnych ras wielkich i niesnych. Stysńska ul. św. Rocha № 38.

Rozkład jazdy pociągów osobowych

przychodzących i odchodzących w Częstochowie a mianowicie:

Drugi Żelaznej Herbsko-Kieleckiej.

Ochodzą do Herbów	Do Kielc:
5 m. 55 rano	9 m. 2 rano
9 m. 00 rano	6 m. 34 po połud.
12 m. 18 w połud.	
3 m. 30 po poł.	
7 m. 14 wieczorem	
Przychodzą z Herbów	z Kielc:
8 m. 52 rano	12 m. 08 po poł.
10 m. 46 rano	7 m. 04 wieczór.
2 m. 24 po poł.	
6 m. 25 po poł.	
10 m. 30 wieczór.	

Drugi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej

Przychod. od Warszawy	Odchodzą do Granicy.
Rano Osobowy 6 m. 27	6 m. 37 z rana
" " Osobowy 11 m. 39	9 m. 28 z rana
Po połud. " " Osobowy 2 m. 21	11 m. 49 z rana
Towarowo osobowy " " " "	2 m. 31 po południu
Wiecz. Kurj. I, II, III 7 m. 27	3 m. 45 po południu
" " Osobowy 0 m. 58	7 m. 35 wieczorem
W nocy " " Osobowy 12 m. 00	9 m. 08 wieczorem
" " Kurjer. 3 m. 58	12 m. 10 noc.
	4 m. 04 noc.
Przychodzą od Granicy	Odchodzą do Warszawy
Rano Osobowy 5 m. 48 rano	9 m. 32 rano
" " Kurjer I, II, III 9 m. 24	11 m. 28 z rana
" " Osobowy " 11 m. 18	III, IIII T. O. 12 m. 13 w połud.
Po południu " " Osobowy " 3 m. 47	3 m. 57 po południu
Wiecz. Osobowy " 6 m. 30	6 m. 40 wieczorem
" " " " 9 m. 7	9 m. 17 wieczorem
Noc Osobowy " 12 m. 23	12 m. 35 w nocy
" " " " 1 m. 26	1 m. 36 w nocy
" " Kurjer " 2 m. 59	8 m. 06 w nocy

Współdzielcy Skład Żelaza
„RZEMIESLNIK”
przeniesiony w I-szą Aleję № 12.
Skład został znacznie powiększony i zaopatrzony we wszelkie artykuły budowlane, narzędzia rzemieślnicze i naczynta kuchenne. — — — — — Telefonu Nr. 92.

DOM HANDLOWY ZDZISŁAW RYLSKI
Częstochowa, II Aleja № 20, telefon 93.
POSADZKI i LICOWKI terrakotowe, PLYTKI GLAZUROWANE na spodach TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH, DACHOWKI (marsylska, szwajcarska, rzymska, karpłówka i wieżowa), RUDY DRENOWE (SĄCZKI), CEGŁA OGNIOTRWAŁA i GLINKA OGNIOTRWAŁA, POSADZKI i KLEPKI dębowe, SIATKI METALOWE z metalu rozciągane: o, LISTWY OCHRONNE do stopni schodowych i NAROZNIKI do krawędzi murów. PAPA do krycia dachów i SMOLA karbolinowa
Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski
kierownik Literacki F. J. Galiński
Odbito na maszynie rotacyjnej w własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego” II Aleja 38.